UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. Materiam primam in rebus existere vlterius probatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95236

Visual Library

tia producitur? ſi, pro priori ad primam productionem ignis, non magis intelliguntur diſpoſitiones igneæ, quam earum carentia: At ſi propter accidens commune, quantitatem videlicet, pugna eſſet, ſane diſpoſitiones ignis, ad primam eius productionem diſponere non poſſent: Ergo, &c. Minor probatur, quia diſpoſitiones illæ vltimæ, pro priori quo diſponunt, aut recipiuntur in ligno: & hoc falſum eſt; alias ignis in primo inſtanti productionis ignis ſimul exiſteret: aut in igne ad quem diſponunt, & hoc etiam falſum eſt, cum non in illo ſigno priori ſed in alio poſteriori ignis exiſtat: aut denique intelliguntur receptæ in accidente illo communi, quantitate videlicet; & de ipſa quantitate idem interrogari poterit; in quo nempe ſubiecto pro illo priori exiſtat? Nec enim in ligno, quippe quod in illo inſtanti reali non exiſtit, nedum in illo priori naturæ: nec etiam in igne, vtpotè qui licèt in illo inſtanti reali exiſtat non tamen in illo ſigno priori diſpoſitionum, ſed in alio poſteriori: Excepta ergo materia prima, nullum eſt ſubiectum, in quo diſpoſitiones ad primam productionem ignis pro priori ad illam exiſtant, atque adeo vel admitti debet materiã primam ſolam eſſe cauſam diſſidij inter agentia naturalia, vel præfatæ diſpoſitiones ignis v.g. ad eius primam productionem, nequaquam poterunt diſponere; quod tamen eſt euidentiſſime falſum. Hactenus confutata prima reſponſio ad noſtrum & commune argumentum.

9 Reſpondebis ergo ad illud ſecundò, pugnam agentium naturalium eſſe propter locum: quando namque plura corpora ſimplicia ſuaptè natura completa atque ſubſtantialia exiſtere nequeunt in eodem loco, neceſſe eſt, vt cum ignis v.g. de nouo in mundo hoc producitur, eo ipſo alia ſubſtantia corporea v.g. lignum deſtruatur, vt ignis eius locum occupet: alioqui eſſe poterit vt duo corpora penetrentur, eundémque locum repleant.

10 Sed ne hæc ſolutio placet. Primò, quia ſi pugna illa eſt præcisè propter locum, & non propter accidẽs aliquod, quod de ſubiecto in ſubiectum migret, aut propter ſubiectum aliquod cõmune, quod à forma ad formã tranſeat, ſanè diſpoſitiones ab igne v.g. in lignũ immiſſæ ſuam deſtructionem molientur & appetent, quod planè falſum eſt: Sequela probatur, quia diſpoſitiones illæ deſtructo ligno pereunt nec ſupereſſe ei poſſunt, alias de ſubiecto in ſubiectum adæquatum migrarent, quod ſuprà impugnauimus: vbi ergo deſtructionem ligni moliuntur, in ſuammet eodem conatu atque molimine contendent; necniſi Cadmea victoria perdent, pereundo ſcilicet. Item ſecundò, ſi pugna bellúmque continuum agentium naturalium eſt duntaxat propter locum, non erit cur ignis lignum tantopere alteret ac diſponat: ſatis enim erit, ſi in eodem loco, quo eſt lignum, pro priori producatur ignis, abſque vlla ligni alteratione, aut diſpoſitione, ad hoc, vt pro poſteriori ſigno naturę ad productionem ignis, deſtruatur lignum, ſiquidem ambo in eodem loco ſimul eſſe non ſuſtinent: vnde vlterius, non erit cur ad ignis productionem potiùs lignum, quàm quæuis alia ſubſtantia, quantumuis incombuſtibilis, perire debeat.

11 Tertiò eadem poſterior ſolutio principalis mihi diſplicet, quia ſi pugna, qua de agimus, eſt ſolummodo propter locum, nihil ligni in igne de nouo producto remanebit: vnde ex ligno non fiet ignis, ſeu quod perinde eſt lignum in ignem minimè conuertetur, quod ſenſui & experientiæ repugnat: ſequela autem ſuadetur: quia ſi Deus decernat Angelum deſtruere, ſimúlque lapidem producere, ſanè ex Angelo non fiet lapis, nec Angelus in lapidem conuertetur: non alia ratione, niſi quia nihil Angeli in lapide remanet: ſimiliter ergo, ſi nihil ligni remanet in igne, certè lignum in ignem minimè conuertetur. Quartò tandem, ſi pugna ignis cum ligno, quod amburit, eſt propter locum, & non propter accidens aut ſubſtantiam communia, quorum alterutrum in ligno anteaquam deſtruatur ſit, & in igne eſſe poſſit; ſi inquam ita ſe res habet, certè cum corpora Sanctorum in cinerem & fauillam conuertuntur, nihil Sanctorum remanebit in cinere: fruſtra ergo Sanctorum reliquias veneramur & aſſeruamus.

Caput II.

Materiam primam in rebus exiſtere vlterius probatur.

HOc argumento, quod ſit ordine ſecundum. Homo eſt compoſitum ex anima rationali, & materia prima eius receptiua: eiuſmodi ergo materia prima, formæ ſubſtantialis in ſe receptæ capax, nullo iure in rebus negari poteſt. Antecedens probatur, tum ex ſymbolo Athanaſij, vbi ſic dicitur; *Sicut anima rationalis, & caro vnus eſt homo, &c.* Tum quia in homine eſt anima rationalis, quam immortalem eſſe, & extra corpus ſuperſtitem manere, fide & ratione certum eſt: at homo non eſt ſola anima, cum hæc ſpiritualis ſit & homo corporeus: fieri ergo non poteſt, quin homo materia prima, & anima rationali, ex æquo conſtituatur. Tum demùm, quia homo per nutritionem ſubſtantialiter creſcit, & augetur, vt experientia patentiſſimum eſt, atque adeò partes aliquas ſubſtantiæ per nutritionem de nouo acquirit: at non acquirit nouas partes animæ rationalis, cum hæc expers partium ſit, ac omnino indiuiſibilis: relinquitur ergo, vt ſolius materiæ primæ nouas acquirat partes; ac proinde homo ex tali materia & anima rationali conſtat. Et quidem, vbi ſemel homo materia prima polleat, idem de quouis ente naturali dicendum eſt: nec enim mortuo homine eius materia perit, cum creetur & incorruptibilis ex cõſequenti ſit; nec etiam ſubſtantialiter informis manere poteſt: neceſſe igitur eſt, vt aliam formam ſubſtantialem ab humana diſtinctam ſtatim recipiat, & cum ea aliud ens naturale, quod homo non ſit, conſtituat. 12

Tertium argumentum principale, pro exiſtentia materiæ primæ in rebus, ſic ſe habet. Ars eſt æmula, & imitatrix naturæ: at nullus artifex creatus operari poteſt, niſi ex præſuppoſito ſubiecto; vt experientia teſtatiſſimum eſt; nec enim niſi ex marmore aut ære v.g. ſtatua, nec niſi ex lignis & lapidibus domus vſquam fieri viſa eſt: ſimiliter ergo nullum agens naturale operari poteſt, niſi ex aliquo præpoſito ſubiecto: ſed materia prima excluſa, ac nullatenus in rebus admiſſa, ignis v.g. ignem ex nullo præſuppoſito ſubiecto naturaliter produceret: eadémque ratione, cætera agentia naturalia operarentur. Ergo, &c. Huc ſpectat, celebre illud Philoſophis pronunciatum; *ex nihilo nihil fit:* Huc etiam attinet, quod Sancti Patres, & Scolaſtici noſtri communiter decernunt, ac pro explorato tradunt; creationem eſſe actionem ſolius Dei propriam, ſaltem de facto: quæ certè vera non eſſent, ſi materia non eſſet. 13

Quartum ac poſtremum argumentum, pro exiſtentia materiæ primæ, huiuſmodi eſt. Nulla ſubſtantia earum, quæ vi agentium naturalium corrumpuntur omnino annihilatur: annihilatio autem eius ſolius 14

eſt,

est, cuius nihil manet, quódve in omnino nihil reducitur : nulla ergo substantia illarum quæ prædictæ sunt, ita destruitur, vt nihil illius maneat : aliquod ergo prædicatum essentiale cuiuscunque semper manet: non autem forma, aut compositum ex ea resultans, vt experimento claret : ergo materia prima, qua constat: quod ergo omnes substantiæ corruptibiles & corporeæ ea constent, vt constantissimum omninóque certum, tuendum est. Maior argumenti probatur, quia nulla substantia creari aut ex nihilo sui produci potest, ab vllo agente naturali, vt paulo suprà ostensum est: nulla igitur annihilari, siue in nihilum sui naturaliter reduci poterit, sed potius omnes ita corrumpentur, vt omnino non pereant, sed aliqua sui parte semper maneant. Ad quod respexit Seneca lib. 5 de benefic. c. 8. ibi; *rerum natura nihil dicitur perdere, quia, quicquid illi auellitur, ad illam redit: nec perire quicquam potest, quod, quò excidat, non habet, sed eodem reuoluitur, vnde discedit.* Et Marcus Antoninus Imperator lib. 4. de vita sua ibi; *nihil ex eo, quod non est, oriturí sicut nihil quoque, in id, quod non est, interit.* Eodem etiam respexit Pythagoras apud Ouidium libro 15. Metamorph. ibi

Nec perit in toto quidquam (mihi credite) mundo:
Sed variat, faciémque nouat : nascique vocatur
Incipere esse aliud, quam quod fuit ante: morique
Desinere illud idem, cum sint huc forsitan illa
Hac translata illuc: summa tamen omnia constant.

Eodem etiam applicari possunt sequentia Carmina Lucretij lib. 1. de nat. rerum; ibi:

Haud igitur penitus pereunt, quæcunque videntur:
Quando alid ex alio reficit natura; nec vllam
Rem gigni patitur : nisi morte adiutam aliena.

15 Ex dictis tum hoc tum præcedenti capite colligitur, negata materia prima, sequentia absurda vitari non posse; nullas scilicet esse conuersiones, ac mutationes substantiales : secundò, omnes alterationes ac mutationes accidentales inutiles, &, quod plus est, impossibiles esse : Tertiò consequenter, rixam & discordiam rerum naturalium frustraneam esse, cum nihil sit, propter quod esse possit: Quartò, reliquias Sanctorum veneratione indignas esse. Quintò, hominem non esse compositum, sed quid simplex. Sextò, agentia naturalia creare, & ex non præsuppositio subiecto agere posse : Septimò substantias omnes, cum naturaliter destruuntur, in nihilum recidere.

Colligitur secundò ex dictis, non tantum dari & in rebus existere materiam primam, sed etiam eius existentiam esse euidenter demonstrabilem ; vt contra Gomesium Pereiram in Antoniana Margarita, censent Suarez disp. 13. Metaph. sect. 1. Arriaga disp. 2. Phys. sect. 1. & communiter alij.

Caput III.

An materia prima per existentiam formæ existat?

16 Pars negatiua communior est inter Doctores. Eam in primis tuetur Hurtadus disp. 2. Physic. sect. 6. Bartholomæus Amicus tract. 5. Phys. q. 4. dub. 2. Arriaga disp. 2. à num. 74. Rubius lib. 1. Physic. tract. 5. q. 3. Balthasar Tellez part. 2. in Phys. disp. 22. sect. 2. Cardinal. Toletus lib. 5. q. 13. Conimb. 1. Physic. c. 9. q. 3. Benedictus Pereira lib. 5. cap. 13. Suarez disp. 13. Metaph. sect. 4 Fonseca lib. 1. Metaph. cap. 7. quæst. 3. sect. 3. Item Molina, Vasquez, Ouiedo, Franciscus Alphonsus, atque vt semel dicam omnes Authores nostræ Societatis. Pro eadem opinione stant Henricus, Gabriel, Durandus, Scotus, Veracruz. Burlæus, omnésque Scotistæ & Nominales, vt videri potest apud nostros ac præsertim apud Bartholomeum Amicum vbi suprà. Quæ etiam sententia nobis verior videtur.

Præcipuum autem eius fundamentum esse solet, 17
realis indistinctio essentiæ ab existentia: quam ex professo tractare & examinare non est huius loci sed Metaphysicæ : suppositа ergo ea indistinctione alibi probanda, fieri certè nequit, vt materia prima, sicut omnium consensu habet essentiam distinctam ab essentia formæ, non habeat etiam existentiam propriam, & ab existentia formæ planè distinctam : Quod sic exigi potest, ad syllogisticum rigorem. In materia & forma idem realiter est essentia ac existentia ; at in iis essentia non est vna, sed multiplex, igitur etiam in iis existentia non est indiuisibilis & vna, sed potius multiplex, altera scilicet propria materiæ, & altera propria formæ, per quam materia completur atque actuatur.

At dices, essentiam distingui saltem virtualiter in- 18
trinsecè ab existentia : idque satis esse, vt essentia materiæ sit distincta ab essentia formæ, quin propterea existentia vnius ab existentia alterius distinguatur. Vt alia prædicata contradictoria, quídni etiam hæc fundari possint in virtuali distinctione quæ reperitur inter essentiam & existentiam? Verum in primis hæc solutio, Thomistis, qui distinctionem virtualem essentiæ ab existentia negant, & aliis compluribus, qui eam vbique inficiantur, quid prodesse potest? Deinde absolutè falsa est, quia tametsi admittatur ea distinctio virtualis, inter essentiam & existentiam, nequaquam tamen facere poterit, vt materia per existentiam formæ existat nec propriam sibi vendicet. Quod sic ostendo. Materia equi v. g. potest existere sine existentia formæ equinæ, videlicet, cum, mortuo equo, per formam cadauericam informatur : prædicta igitur equi materia, ab existentia formæ equinæ, realiter distinguitur, cum sine ea realiter existere possit: qua ratione Petrus v. g. distinguitur realiter à Paulo, quia sine eo potest realiter existere : iam ergo, si materia existit per existentiam formæ, ab ea merè virtualiter distingui nequibit, atque adeò per distinctionem virtualem essentiæ ab existentia defendi haud poterit, materiam existere per existentiam formæ, non per peculiarem, ac sibi propriam. Itaque, tametsi distinctio virtualis fundet alia prædicata contradictoria, hoc tamen præstare non potest, vt quæ realiter separabilia sunt, ea realiter non distinguantur : at materia sublunaris separari potest, ab existentia formæ suæ: aut ergo per eam non existet, aut certè plusquam virtualiter ab ea distinguetur.

Quanquam autem Authores suprà ad initium ca- 19
pitis allegati, in principali puncto consentiant, in eo tamen plures illorum ac præsertim è nostra Societate dissentiunt, an suppositа distinctione reali essentiæ ab existentia materia per existétiam formæ existere possit, & debeat : & non pauci haud sine ingenij laude partem affirmantem tuentur. Verum mihi pars negans magis probatur: eamque magis verisimilem esse, constabit ex argumentis, quæ pro existentia propria & peculiari materiæ, independenter à distinctione reali essentiæ & existentiæ, prosequor.

Secundò ergo principaliter argumentor, hunc in 20
modum. Si materia existeret per existentiam formæ, agentia naturalia producerent materiam. Consequens est absurdum ; ergo & illud ex quo sequitur. Minor probatur, quia si agentia naturalia producerent materiam eam crearent, & ex nullo præsuppositio subiecto producerét: quod enim subiectum materiæ primæ

sive